מדבר כלל על מערכת היחסים הפוליטיים באיזור. מדובר בו על חברה שהחיים במצור ובמילחמה מתמדת מתחילים לתת בה אותותיהם, אותות של עייפות, שבירה ויאוש. זהו מבט על אחד האספקטים האיר־מים ביותר בחבלי־לידה של אומה. אולי אין זה מושלם, אולי יש פה ושם גלישה שקופה מדי לסארקזם, אבל זהו ללא ספק אחד ההישגים הנכבדים של הסרט הישר־ראלי. הוכחה נוספת לכך, ששיתוף פעולה בין סופר שיש לו מה לומר ושיודע להש־תמש בשפת המילים, כמו יורם קניוק, לבין איש קולנוע שמוכן לאמץ לעצמו במלוא מובן המילה את הרעיונות של התסריטאי ולהעביר אותם דרך החוויה הצברית הפר־טית שלו, כמו יקי יושע, יכול להניב סרטים בעליר מה.

חרף החששות מפני פגיעה אפשרית בהורים שכולים, תתקיים הצגת הבכורה של העיט בחסות יד לבנים וראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, שאינו בדיוק אדיש לענייני צבא ומילחמה.

בינתיים התקבל הסרט למיסגרת היוק־רתית מאוד של „שבועיים של הבמאים" בפסטיבל קאן. זוהי מיסגרת שנועדה בראש ובראשונה להציג סרטים פרוגרסיביים בתוכנם ובצורתם, ולאו דווקא נוצצים וזוהרים. אלה, האחרונים, נשלחים בדרך כלל לתחרות הרישמית.

אנשים

קורמן חושב חוזר

מרכז הסרט הישראלי הפגין תבונה פע־מיים בערב אחד. כשחולקו פרסי־עידוד לסרטים וליוצרים המצטיינים של השנה (הזוכים הגדולים: מיכל בת־אדם ודני וולמן) לא ניתן פרס לתסריט המצטיין — פשוט משום שלא נמצא כזה. כל הכבוד. המעשה החכם השני באותו ערב, לפני שבוע, היה הבעת הערכה (בצורת תעודת־הוקרה מגולפת) למפיק האמריקאי ג'ין קורמן, על תרומתו לשיתוף פעולה בין ישראל לתעשיה הבינלאומית. ואחרי שנה, מזה יותר משלוש שנים, הוא מבלה בישראל.

לראשונה היה זה עם סמואל פולר, ב־1978. החטיבה הגדולה האדומה, סרט על פי זכרונותיו האישיים של פולר ממילחמת־העולם השנייה. פולר תיכנן להסריט בתוניס וביוגוסלביה ושוכנע על־ידי קורמן שאפשר להחליף נופים אלה בעיילות ובחיסכון בחופי ישראל ובנופיה.

לא עברו חודשים רבים וקורמן הביא לכאן את אנשי אן־בי־סי, להסרטת מרי וג'וף, סיפור אהבה מסביב ללידת הנוצ־רי, בבימוי אריק טיל, שימש כתוכנית־יוקרה לחג המולד וזכה לשבחים. קורמן לא התקשה למצוא גבעות מתאימות, מע־רות פוטוגניות בבית־גוברין וכפר אידיא־לי ששימש כנצרת העתיקה: נעלין, שב־גדה המערבית, אותו כפר שימש אותו ככפר סיציליאני בגדולה האדומה.

בימים אלה שוב רוכב קורמן על הגב־עות — הפעם בהביאו לישראל את גן־עדן, סרט קנדי שיופק על־ידי אבקו־אמבסי בקיץ הקרוב. הפעם אין הסיפור נוגע במקורו לישראל, אלא מספר על הרפתקותיה של שיירה שיצאה מדמשק לבאגדד בסוף המאה התשע־עשרה. עם המפיק רוברט לנטוס והבמאי סטוארט גיליארד (תגלית של קורמן שהשתתף כ־שחקן לצד סילבסטר סטאלונה בפ.י.ס.ט. ארוכה של בצורת מעיקה בהפקות־חוץ לא היה צעד נבון מזה.

קורמן כבר אינו אורח לאנשי הקולנוע בישראל. יש האומרים שלמעשה צריך היה למנותו כבר מזמן לנציג רשמי של ישראל בהוליווד (יהודית סלומון היתה בתפקיד זה עד לפני זמן קצר), או לפחות למליץ־יושר במינוי רשמי. ואין צורך לפרט עד כמה זקוקה ישראל למליצי־יר־שר במצבה הנוכחי. מי שחשב שמספיק לגשת לקולנוען יהודי וללחוש לו באוזן כמה תפילות, כדי שזה ייענה ויבוא לירו־שלים, חייב להתבונן במיספר יוצרי ה־קולנוע היהודים (רוב התעשיה האמריקאית היא יהודית) ובמיספר הדל של אותם הבאים לעשות סרטיהם בישראל. דווקא קורמן, שאינו יהודי כלל (הוא אחיו של הבמאי רוג'ר קורמן ונשוי לבתו של ויליאם מוריס, בעל הסוכנות הגדולה לאמ־נים בארצות־הברית), הגיע לישראל להפ־קתו השלישית כאן. את רוב חודשי השנה

תגלית פיבי קויטס ב„גן־עדן"
עכו במקום דמשק

מאפר ג'ין דיקסטרא וכוכבת פרסים קאמבאטה
גולגולת אידיאלית

השחקנית בעלת הקרחת

החפץ שייזכר יותר מכל פרט אחר מהפקת הפאר „מסע בין כוכבים" אינו תפאורה, לא ספינת־חלל ולא אפקט מיוחד ויוצא־דופן, אלא קרחת.

הקרחת שייכת בלעדית לנערה הודית יפהפיה בשם פרסיס קאמבאטה. בעבר היתה דוגמנית־צמרת במולדתה, הופיעה בכמה סרטים, לאו דווקא בתפקידים ראשיים. אבל בשלב מסויים בחייה הצעירים (כיום היא בת 24) החליטה שהודו קטנה עליה ושהיא זקוקה לאופקים רחבים יותר. היא הגיעה תחילה לניו־יורק ואחר כך ללוס־אנג'לס, כדי להופיע בסרט טלוויזיה בשם „האיש עם הכוח". כאשר שמעה ש„מסע בין כוכבים" מחפש דמות אכזוטית, אותה מתכוננים המפיקים להוסיף לצוות המקורי המוכר מן הטלוויזיה, כדי שיהיה בסרט גם „מוקד רומנטי", החליטה להציע את עצמה.

בראיון הראשון ובמיבחני הבד הניחו על ראשה קרחת מלאכותית מגומי, אולם כאשר התבשרה שהתפקיד הוא שלה, החליטה שלמען האמינות היא חייבת לגלח את הראש עד השערה האחרונה. לנערה שרעמת שערותיה הארוכות היוותה עטרת של זוהר, היה זה קורבן גדול. וכאשר בא האתראי לתיספורות לגזוז את מחלפותיה, העדיפה לעצום עיניים עד אשר הגיע „הניתוח" לקיצו. משפתחה אותם מחדש, נשמה לרווחה. מסתבר שהיא ניחנה בגולגולת אידיאלית לקרחת; קרחת כזו שטרם ראו בקולנוע. מהיום והלאה יתארח ראשה המגולח בכל מיני מקומות אחרים, כמו עיתוני־אופנה, עטיפות בשמים וסבוני אופנה. כי זאת לדעת — ללא כל קשר עם גורל הסרט, פרסיס קאמבאטה הצליחה במיבצע הקרחת.

גשר על הדמעות

זמר הג'אז (צפון, תל־אביב, ארצות־הברית) — **העלילה דומה להפליא למחזמר של תיאטרון אידיש: סיפור מזיל דמעות על בנו של חזן, הזונח את היעוד המישפחתי והולך להיות זמר פופ. הגירסה המקורית נכתבה לבמה אך נועדה לקהל שנהג ליהנות ממחזות מוסיקליים באידיש בשנות העשרים. השחקן הראשי, ג'ורג' גובל, אף זכה לפירסום ב„בורשט סירקוויט", אותה רשת של בתי־נופש ומלונות יהודיים בהרי הקאטסקיילס, בהם צמחו רבים מן הכישרונות היהודיים של הבמה והבד באמריקה.**

אם הסרט הראשון המבוסס על סיפור זה זכה לתהילת עולם, לא היה זה בשום פנים ואופן בגלל איכויותיו הקול־נועיות אלא רק משום שהשחקן הראשי בו, אל ג'ולסון (עוד בוגר של ה„בורשט סיקויט"), שר, דיבר והשתולל מול המצלמה בקול מלא, דבר שלא נודע כמוהו קודם לכן.

בגרסה הנוכחית אין שום חידוש טכני מהפכני מן הסוג הזה. העובדה שהסיפור הועבר להווה, כימעט ללא שינוי, אינה משרתת אותו לטובה: כי היום, יותר מכפי שהיה לפני 60 שנה, קשה להשלים עם ההתבדלות המוחלטת של קהילה יהודית, שלפחות לפי המראה החיצוני אינה נראית חרדית קיצונית במיוחד. נידמה כאילו יש פער גדול בין אלה שיהנו מן הפיזמונים של ניל דיאמונד, שנועדו בעיקר לבני הדור הצעיר, לאלה שיהיו מוכנים לקבל את העלילה כפי שהיא, שהם בני דור מבוגר יותר.

דיאמונד עצמו, בתפקידו הקולנועי הראשון, עושה רושם חביב, אבל לא הרבה יותר מזה. ואילו לורנס אוליבייה בדמות האב — חזן המזדעזע וקורע קריעה בבגדיו למראה הבן שיצא לתרבות רעה — עוטה על עצמו את כל גלימות המלודראמה האידישאית עד לאחרונה שבהן. ואין זה פלא שמשחקו ניראה בוטה מאוד בתוך חבורה של שחקנים המשחקים את עצמם.

השאלה המעניינת אינה טמונה בסרט עצמו אלא מחוצה לו: האם כך רואה עצמה הקהילה היהודית בגולה (והרי הסרט כולו נעשה בידי יהודים)?

דיאמונד ואוליבייה: גלימות המלודראמה